

امتیازگذاری در ژیمناستیک دختران

خلاصه مقررات جهانی ژیمناستیک

به طور کلی باید گفت که قضاوت و امتیازگذاری در ژیمناستیک (در مقایسه با سایر رشته‌های ورزشی) کار بسیار دشواری است زیرا نمی‌توان هیچ وسیله‌ای برای اندازه‌گیری در این رشته درنظر گرفت. داوران در این رشته باید احاطه‌ی کامل به کدبندی‌ها و تقسیمات حرکتی و شناخت کافی درباره‌ی تکنیک و فلسفه‌ی ژیمناستیک داشته باشند.

حرکات به طور کلی در ژیمناستیک بانوان از آسان به مشکل به ترتیب و با امتیازات زیر تقسیم می‌شوند:

$$A = 0/1 \quad B = 0/2 \quad C = 0/3 \quad D = 0/4$$

$$E = 0/5 \quad F = 0/6 \quad G = 0/7$$

مسابقات ژیمناستیک از سوی دو هیئت داوری A و B قضاوت می‌شود، به این صورت که داوران گروه A نمره‌ی پایه بدون در نظر گرفتن خطاهای داوران گروه B خطاهای را تعیین می‌کنند. وظایف هیئت داوری A: این هیئت از دو نفر کارشناس فنی تخصصی، یک نفر به عنوان معاونت رئیس فدراسیون (انجمان یا هیئت) و نفر دیگر به عنوان معاونت فنی تشکیل می‌شود. این دو، به صورت زیر عمل می‌کنند:

– کارشناس فنی تخصصی اول برای کاهش امتیاز (در مورد خطاهای) تصمیم گیری می‌کند و برای ارزش‌بایی، هیئت B به همراه عضو کمیته‌ی فنی بانوان بر امتیازها کنترل خواهد داشت. هر دو کارشناس فنی تمام برنامه‌ی اجرا شده را به صورت علامت^۱ ثبت می‌کنند و با هم در مورد امتیاز پایه تصمیم گیرند. (امتیاز پایه بدون توجه به خطاهای ثبت می‌شود)

– امتیاز پایه شامل موارد زیر است:

– همه‌ی دشواری‌های برنامه اعم از A، B، C، D، E، F و G^۲

– امتیاز تشویقی (که برای ترکیبات خاص، همچنین برای حرکات D، E، F و G اضافه بر اندازه خواسته شده درنظر گرفته می‌شود).

کاهش امتیاز در موارد زیر صورت می‌گیرد:

۱- نداشتن ویژگی‌های لازم

۲- بدون فرود بودن برنامه (از موازن، پارالل)

۱- رشته ژیمناستیک و مشتقات این رشته دارای خط مخصوص بصورت علامت هستند.

۲- کلیه‌ی حرکات در ژیمناستیک بانوان به ۷ گروه یاد شده تقسیم می‌شوند.

در حقیقت نخستین مسئولیت هیئت داوری B، تعیین میزان خطاهای در طی اجرای برنامه است. هیئت داوری B معمولاً شامل ۴ داورند^۱ که باید دانش دقیق تکنیکی و فنی FIG^۲ و آشنایی کامل با مقررات امتیازگذاری و حرکات جدید را داشته باشند.

موارد عمدہ و اصلی و جزئیات ارزشیابی

در سطح جهانی، رقابت‌ها در چهار مرحله اجرا می‌شود :

مرحله‌ی ۱ : تعیین صلاحیت برای شرکت در رقابت‌های ۲ و ۳ و ۴ (مسابقه‌ی مقدماتی)

مرحله‌ی ۲ : تعیین قهرمان قهرمانان (۴ وسیله)

مرحله‌ی ۳ : فینال وسایل (تک‌اسباب)

مرحله‌ی ۴ : فینال تیمی

نحوه‌ی امتیازدهی گروه داوری A در اجرای برنامه (پارالل، موازن، زمین) : به ۹ حرکت از بالاترین حرکات اجرا شده در برنامه توسط ژیمناست، به علاوه‌ی حرکت فرود، امتیاز تعلق می‌گیرد.

— ویژگی‌های حرکتی در طول برنامه ۵ اصل است و هر کدام دارای ۰٪ امتیاز ۰ هر حرکت مشکل در طول برنامه فقط یک بار امتیاز می‌گیرد و چنان‌چه تکرار شود، امتیاز ندارد.

۰ در مورد فرودها

اجرای حرکاتی از گروه‌های حرکتی A و B در پایان برنامه، قادر امتیاز فرود است. در حالی که برای اجرای فرود از گروه حرکات C ۳/۳٪ و از گروه حرکات D یا بالاتر ۵٪ نمره پاداش (جایزه) منظور می‌شود.

نحوه‌ی محاسبه‌ی امتیاز ورزشکار

مثال :

۱۰ حکمت ژیمناست در برنامه از بالاترین (مشکل‌ترین) حرکات برنامه و فرود شمارش می‌شود به عنوان مثال :

$$2E, 4D, 4C = ۳/۸۰$$

$$5 \times ۰/۵ = ۲/۵$$

$$۳/۸۰ + ۲/۵ = ۶/۳۰$$

اجرای ۵ ویژگی در طول برنامه :

امتیاز سرداوران گروه A :

۱— در مسابقات بین‌المللی ۶ داور با دو سرداور این وظیفه را به عهده دارند.

۲— علامت اختصاری فدراسیون جهانی ژیمناستیک Federation of international Gymnastic

داوران گروه B:

این داوران در دو قسمت اجرایی و هنری برای خطای امتیاز کسر می‌کنند.

مثال :

$$\text{خطاهای اجرا} = 7^\circ$$

$$\text{خطاهای هنری} = 5^\circ$$

$$7^\circ + 5^\circ = 12^\circ$$

مجموع خطاهای

○ حداکثر نمره‌ی داوران گروه B، 1° است. بنابراین،

$$1^\circ - 12^\circ = 8^\circ$$

نمره‌ی داوران گروه B

با محاسبه‌ی نمره‌ی داوران گروه A که با نمره‌ی داوران گروه B جمع و نمره‌ی نهایی ژیمناست

به دست می‌آید :

$$\boxed{6/3^\circ} + \boxed{8/8^\circ} = \boxed{15/1^\circ} \rightarrow \text{امتیاز نهایی ژیمناست}$$

$$\boxed{\text{نمره‌ی داوران A}} \quad \boxed{\text{نمره‌ی داوران B}}$$

■ خطاهای در برنامه‌های ژیمناستیک به این شرح تقسیم می‌شوند :

خطاهای کوچک 1° جریمه

خطاهای متوسط 3° جریمه

خطاهای بزرگ 5° جریمه

افت (زمین خوردن) 8° جریمه

● خطاهای کمبود چرخش: کم چرخیدن از میزان تعیین شده برای حرکات، جرائمی به شرح زیر دارد :

- کمبود چرخش بین صفر تا 1° درجه 1° کسر امتیاز

- بیشتر از 1° درجه ارزش حرکت یک درجه پایین می‌آید.

ویژگی‌های پرش خرک

● در مسابقه‌ی مرحله‌ی اول که تعیین صلاحیت تیمی و قهرمانان قهرمانان مشخص می‌گردد، ژیمناست، موظف به اجرای یک پرش از روی خرک است و امتیاز آن پرش امتیاز او محسوب می‌گردد.

● ژیمناستی که برای فینال تک‌اسباب انتخاب شده است، در مسابقات بعدی باید دو پرش اجرا نماید و معدل امتیازات دو پرش نمره‌ی نهایی او خواهد بود. البته این دو پرش باید از دو خانواده^{*} مختلف اجرا شده باشد.

● هریک از پرش‌ها، در دفترچه مقررات، شماره‌ی مخصوصی (کد) دارند و ژیمناست موظف است هنگام شروع مسابقه شماره‌ی پرش خود را اعلام نماید. چنان‌چه این اعلام اشتباه باشد جریمه‌ای

* گروه‌بندی پرش‌ها، براساس ساختار پرش‌ها طبقه‌بندی می‌شوند. به هر طبقه یک خانواده گفته می‌شود.

- به ژیمناست تعلق نمی‌گیرد. اما چنان‌چه بدون اعلام شماره اقدام به پرش نماید $\frac{3}{3}$. خط از او کسر می‌گردد.
- در مسابقه‌ی نهایی چنان‌چه ژیمناست دو پرش خود را از یک خانواده اجرا نماید. از معدل پرش‌های او (میانگین) ۲ نمره کسر می‌شود.
 - چنان‌چه در مسابقه‌ی نهایی ژیمناست اقدام به اجرای یک پرش نماید امتیاز پرش او تقسیم بر ۲ می‌شود.

● نمره‌ی پایه برخی از پرش‌ها از روی خرک :

- بالانس یک و نیم دور چرخش $\frac{4}{1}$ امتیاز
- بالانس پشتک $\frac{4}{9}$ امتیاز
- سوکوهارا جمع $\frac{4}{5}$ امتیاز
- سوکوهارا زاویه $\frac{4}{7}$ امتیاز

* کلیه‌ی پرش‌ها بعد از کسر خط از نمره‌ی ۱، از طرف داوران گروه B، با امتیاز نمره‌ی پایه آن پرش، جمع می‌شود و بدین ترتیب امتیاز نهایی آن پرش به دست می‌آید.

مثال:

$$\begin{array}{ccccc} \boxed{4/7^{\circ}} & + & \boxed{8/2} & = & \boxed{12/9^{\circ}} \\ \text{پرش سوکوهارا نمره‌ی پایه} & + & \boxed{\text{امتیاز بعد از کسر خط‌ها از نمره } 1^{\circ}} & = & \boxed{\text{امتیاز پرش انجام یافته}} \end{array}$$

موازن

زمان اجرای برنامه‌ی «موازن» در مسابقات رسمی و بین‌المللی ۹ ثانیه است. محتوای برنامه روی موازن باید شامل موارد ذیل باشد:

- استفاده از گروه‌های حرکتی آکروباتیک با دست و بدون دست
- استفاده از حرکات ژیمناستیک و ریتمیک (چرخش‌ها، موج‌ها، تعادلی‌ها، ایستاده، نشسته، درازکش)

* ویژگی‌های مربوط به برنامه‌ی موازن هر کدام $\frac{5}{5}$ نمره امتیاز دارند که عبارت‌اند از :

- ۱- یک پرش پا باز 180° درجه
 - ۲- چرخش روی یک پا
 - ۳- حرکات آکروباتیک از جلو (پروازی یا غیرپروازی)
 - ۴- حرکات آکروباتیک به عقب (پروازی یا غیرپروازی)
 - ۵- فرود (که الزاماً باید از گروه C و D باشند)
- (حرکات فرودی C دارای $\frac{3}{3}$ امتیاز و حرکات فرودی D دارای $\frac{5}{5}$ امتیازند).

خطاهای مخصوص موازنہ

- نداشتن ترکیب
- نداشتن سری آکروباتیک با حداقل دو حرکت
- چرخش نیم دور روی یک پا فقط یک بار مجاز است.
- نداشتن تماس قسمتی از بدن با چوب؛ مثل سر، تنہ، نشیمن و ...
- استفاده نکردن از کل طول موازنہ
- نداشتن تأثیر هنری
- توقف بیش از ۲ ثانیه

پارالل

محتوای برنامه‌ی پارالل شامل:

- گردش‌ها و تاب‌ها:
 - تاب‌های بزرگ و گسترده به عقب
 - تاب‌های بزرگ و گسترده به جلو
- حرکات نزدیک به چوب:
 - چرخ شکم‌ها (بدون تماس بدن با چوب)
 - استالدر^۱ عقب و جلو
 - گردش‌های زاویدار به جلو و به عقب
- پروازها:
 - پرواز از چوب بلند به کوتاه و برعکس
 - پرش‌ها، بروشه‌ها^۲، سالتوها^۳
- ویژگی‌های مربوط به برنامه‌ی پارالل در طول اجراء هریک ۵٪ امتیاز دارند و عبارتند از:
 - پرواز از میله‌ی بلند به کوتاه
 - پرواز از میله‌ی کوتاه به بلند
 - پرواز روی همان چوب
 - حرکات گردشی نزدیک به چوب بدون تماس با چوب
 - فرود (که باید با ارزش حرکتی از گروه C و یا D باشد)

۱- نام حرکات هستند. برای آشنایی با آن‌ها به دفترچه مقررات ژیمناستیک زنان مراجعه شود.

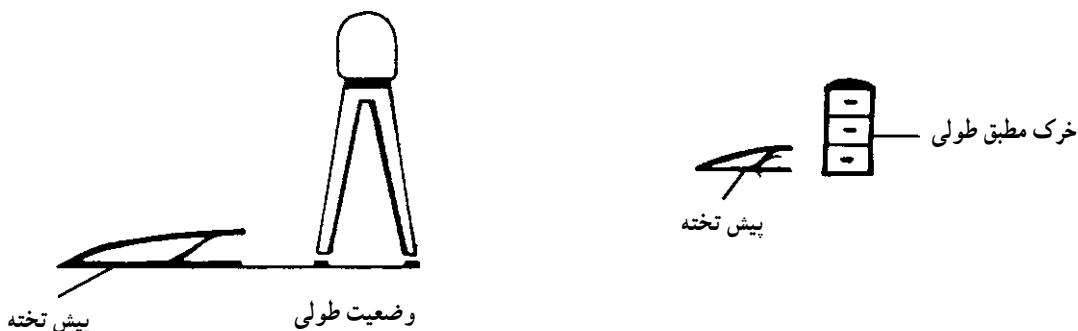
۲- به کلیه‌ی حرکاتی گفته می‌شود که بدن رو به جلو و یا رو به عقب در فضای چرخد: مانند وارو (به عقب) و پشتک (به جلو).

* دانش آموز با هم فکری معلم خویش سطح خود را برای امتحان عملی قبل از امتحان، حداقل یک ماه قبل مشخص می نماید.
۱- هرگاه عرض وسیله رو به زیمنس است بود (برای استفاده)، «عرضی» و هرگاه طول وسیله رو به روی زیمنس است بود (طولی) گفته می شود.

خطاهای:

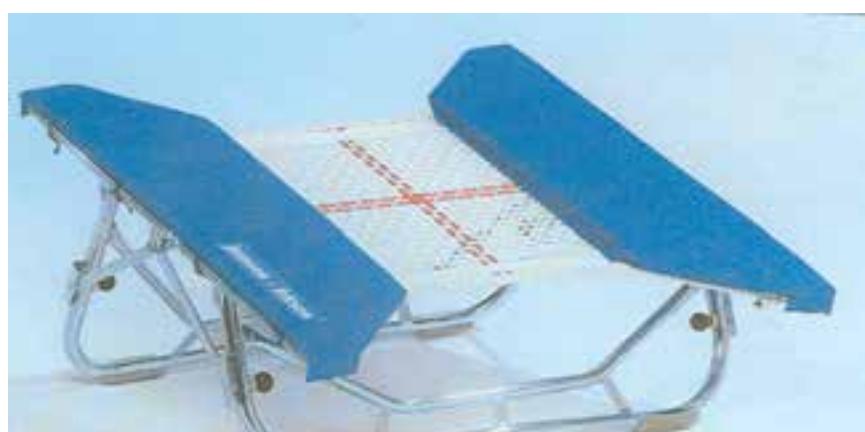
- ۱) خطاهای کوچک از ۵٪ تا ۱٪ کسر می‌شوند.
- ۲) خطاهای متوسط از ۱٪ تا ۳٪ کسر می‌شوند.
- ۳) خطاهای بزرگ از ۳٪ تا ۵٪ کسر می‌شوند.
- ۴) خطاهای خیلی بزرگ از ۵٪ تا ۱ نمره کسر می‌شوند.

* ۴ یک چنین استفاده‌ای از خرک به عنوان مثال:



* نمره خرک باید بین فاکتورهای زیر تقسیم شود:

- ۱- دویدن (تند شونده)
- ۲- استفاده از پیش تخته
- ۳- پرواز اول (فاصله‌ی بین پیش تخته و خرک)
- ۴- فشار دست
- ۵- پرواز دوم (فاصله‌ی محل فرود تا خرک)
- ۶- فرود (تعادل)



مينی ترامپلین

معلم می‌تواند ۲ نمره برای اطلاعات و معلومات (حیطه‌ی شناختی) در نظر گیرد که با یک امتحان کتبی آن را ارزیابی نماید.

فهرست منابع

منابع فارسی

- ۱- رضوی آمنه، ژیمناستیک دختران، انتشارات مبتکران، ۱۳۷۶ و ۱۳۷۷
- ۲- رضوی آمنه، مبانی علمی ژیمناستیک، دانشگاه شهید باهنر کرمان، ۱۳۷۷

منابع خارجی

3 -Warner , Peter «Teaching children Gymnastic» , 1994

